

VAN LANSCHOT KEMPEN

VERANTWOORD BANKIEREN: AANWENDING VAN SPAARGELDEN CERTIFICERINGSVERKLARING 2017

Van Lanschot Kempfen voert een beleid op het vlak van Verantwoord Ondernemen. De evolutie en resultaten van haar aanpak, worden sinds 2009 systematisch gerapporteerd. Dit zevende jaarlijkse certificaat bekijkt of Van Lanschot Kempfen de haar toevertrouwde gelden strikt volgens haar eigen principes rond verantwoord bankieren aanwendt.

*Aan alle betrokkenen bij Van Lanschot Kempfen,
Aan de (Evi) spaarders en beleggers,
Aan de kredietnemers,
Aan het publiek:*

Forum ETHIBELⁱⁱ werd door Van Lanschot Kempfen (VLK) belast met het uitvoeren van een onafhankelijke controle op de naleving van haar principes en richtlijnen rond Verantwoord Ondernemen (VO), bij de besteding van de spaargelden en haar krediet- en beleggingspolitiek.

Situering Van Lanschot Kempfen

Van Lanschot Kempfen beschrijft zichzelf als *gespecialiseerde en onafhankelijke wealth manager*. Haar dienstverlening richt zich op vermogende particulieren, ondernemers, verenigingen en stichtingen. De balans bestaat uit een hoog, maar krimpend percentage kredietverlening (van 78% in 2011 naar 62% in 2017) en werd in die periode versterkt: de (*Common Equity*) Tier 1-ratio steeg van 18,6% (in 2016) naar 20,3%.

Verantwoord Ondernemen

Van Lanschot Kempfen voert een integraal beleid op het vlak van Verantwoord Ondernemen, waarbij **stakeholderdialoog en de eigen kernwaarden de fundamentele vormen**. Het beleid is gericht op **vier aandachtgebieden**, waarvoor 7 meetpunten (KPI's) worden opgevolgd:

Bancaire kernactiviteiten. Klantenloyaliteitsscore; groei van de *assets under screening* binnen *Private Banking, Evi en Asset Management*; balanscontrole op verantwoord gebruik van toevertrouwde middelen.

Goed werkgeverschap. Betrokkenheid van medewerkers vergroten.

Milieuzorg en inkoop. CO₂-reductie per fte van 2% gemiddeld per jaar.

Maatschappelijke betrokkenheid. Verbetering van transparantie en stakeholderdialoog staan voorop, samen met steun aan maatschappelijke projecten en donaties.

Voor 2017 werden de doelstellingen voor drie KPI's volledig behaald. Twee werden grotendeels gehaald, één gedeeltelijk en een andere niet. De KPI die niet is gehaald, is het doel om de gescreende Activa onder Beheer (*assets under screening*) te verhogen. VLK gaf twee verklaringen. Niet alle nieuwe Activa onder Beheer werden onmiddellijk gescreend en er werden meer illiquide activa toegevoegd die niet konden worden gescreend.

Van Lanschot Kempfen volgt verscheidene **internationale richtlijnen**, waaronder *UN Global Compact (UNGC)*, *Principles for Responsible Investment (PRI)* en de *Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP)*.

Organisatie van het VO beleid

Het VO beleid is op alle relevante niveaus binnen VLK ingevuld en blijft op hoog niveau verankerd bij de **Raad van Bestuur**. De **Environmental Social Governance (ESG) Council**, de 'Beleidsrisico-commissie kredieten' en de

lijnverantwoordelijken formuleren en implementeren het beleid. **De afdeling Verantwoord Ondernemen** ondersteunt en coördineert waar nodig. Ze verzamelt de niet-financiële gegevens voor het Jaarverslag, gebaseerd op vragenlijsten die aansluiten op de externe richtlijnen en interne beleidsuitgangspunten. Ze voert eveneens plausibiliteitchecks uit op de aangevoerde data. De **Ethische Raad** (Ethical Council) buigt zich over ethische en maatschappelijke vraagstukken.

Verantwoord beleggen

Ook het beleggingsbeleid, geformuleerd in 2009, wordt stapsgewijs geïmplementeerd. Het is geënt op hogervermelde internationale richtlijnen. Vanaf 2013 (dus over boekjaar 2012) houdt Forum ETHIBEL toezicht op deze processen en stelt een afzonderlijk certificaat op om de conformiteit met het uitgetekende beleid te bevestigen.

Verantwoorde kredietverlening

In 2010 heeft Van Lanschot Kempen haar verantwoord (zakelijke) kredietbeleid geformuleerd en in april 2011 startte de uitvoering. Er wordt gepeild naar **betrokkenheid** bij mensenrechten- en arbeidsrechtenschendingen, milieuovertredingen, corruptie, wapens, bont, kansspelen, porno, dierproeven en nucleaire energie. Alle bestaande en nieuwe zakelijke kredieten werden onderworpen aan een VO-kredietfilter, die hoge risico's i.v.m. met genoemde sectoren of activiteiten detecteert. Bij twijfel werd een engagementtraject opgestart om duidelijkheid te verschaffen en verbeteringen aan te brengen.

Kader en verloop van de audit

Onze controle ging de conformiteit na van de besteding van de toevertrouwde gelden met de interne gedragsregels rond kredietverlening en herbelegging. Tijdens de audit werd bekeken of de richtlijnen daadwerkelijk werden opgevolgd en werden de resultaten beoordeeld. Deze certificeringsverklaring slaat op het volledige boekjaar 2017. Onze controle is uitgevoerd volgens de bepalingen van de overeenkomst.

Audit van de kredietverlening

De zakelijke kredietportefeuille werd verder teruggedrongen van € 2,3ⁱⁱⁱ miljard tot € 2,0 miljard. In absolute termen ging het over 2.011 kredieten, waarvan er 1.960 vrijgesteld zijn van verder onderzoek. Dit deel maakt 21% uit van de totale kredietportefeuille (verder bestaat de portefeuille uit hypotheek (69%); vastgoedkredieten Particulieren (2%) en overige kredietverlening Particulieren (8%)).

Na zeven jaar **case-by-case analyses** zijn in totaal 143 dossiers ingediend als 'mogelijk hoog risico'. Eind 2017 blijven er 19 over, waarmee Van Lanschot Kempen in gesprek ging. De overige 124 zijn ofwel teruggebracht naar 'laag risico', of de kredietrelatie werd beëindigd.

De kredietnemers met een risicoprofiel zijn actief in 'gevoelige sectoren' (o.a. kleding, hout, overige maakindustrie), of hebben productielocaties in (of importeren uit) niet-westerse landen. Mogelijke risico's zijn o.a. illegale ontbossing, slechte arbeidsomstandigheden, schendingen van mensenrechten en ernstige milieuvervuiling. Twee van de gefilterde risicovolle kredieten hebben betrekking op (indirecte) betrokkenheid bij de wapensector.

Resultaten van de audit van de balans*

Het totaal van de inlagen eind 2017 bedroeg € 14,66 miljard. De tabel (zie hieronder) geeft de procentuele verdeling van de balansposten, zowel qua instroom (de passiefzijde) als voor de uitstroom (de actiefzijde).

De kredieten zijn onder controle. Mogelijke problemen werden getraceerd, opgevolgd of waar nodig geredigeerd.

De precieze bestemming van de 'liquide middelen en tegoeden bij banken' kan niet achterhaald worden, maar VLK onderwerpt haar bancaire relaties wel aan een jaarlijkse toetsing, om te beletten dat middelen worden uitgezet bij instellingen die niet voldoen aan de VO-eisen. 4 instellingen voldoen niet aan

de eisen. De aard van 3 banken noopt niet tot verdere actie. Met één bank werd een engagementtraject opgestart. De VO-vereisten zijn in 2018 uitgebreid en verfijnd.

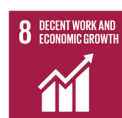
De groep 'financiële instrumenten' (17,7%) is divers. Hiervan is 17,0% gescreend. Voor 0,34% (het handelsboek) is screening quasi onmogelijk. Voor 0,42% loopt een engagementtraject. De post 'overige' bestaat uit gebouwen, *goodwill* (meerwaarde van een onderneming), belastingvorderingen.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Balanstotaal (mld. €)	18,45	17,99	17,67	17,26	15,50	14,88	14,66
Balans (passief)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Spaargelden en deposito's	71%	63%	58%	61%	62%	65%	62%
Schuldbewijzen	13%	16%	24%	23%	22%	22%	24%
Eigen vermogen	9%	8%	7%	8%	8%	9%	3%
Verplichtingen aan banken	2%	8%	7%	5%	5%	1%	1%
Overige	5%	4%	4%	3%	3%	3%	3%
Balanstotaal (mld. €)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Kredieten	77,6%	75,1%	70,7%	64%	66%	65%	62%
- particulieren (hypotheek)	[51,1%]	[48,9%]	[47,0%]	[43,8%]	[49,7%]	[49,3%]	[48,9%]
- zakelijke kredieten	[26,4%]	[26,2%]	[23,7%]	[19,9%]	[16,2%]	[15,4%]	[13,2%]
Liquide middelen en tegoed banken	9,2%	11,7%	13,6%	9,3%	7,0%	12,0%	14,0%
Financiële instrumenten	7,6%	8,9%	11,4%	22,0%	21,9%	16,8%	17,7%
- reeds gescreend	[5,9%]	[7,8%]	[11,1%]	[21,7%]	[21,7%]	[16,5%]	[17,0%]
- niet gescreend/niet auditeerbaar	[0,4%]	[0,3%]	[0,3%]	[0,24%]	[0,04%]	[0,11%]	[0,34%]
- niet volledig in lijn; engagement	[1,3%]	[0,8%]	[0,1%]	[0,03%]	[0,14%]	[0,22%]	[0,42%]
Overige (niet te screenen)	5,4%	4,4%	4,5%	5,2%	5,2%	6,0%	6,0%
Totaal gescreend	92,9%	94,5%	95,4%	94,8%	94,7%	93,3%	92,9%

* Waar percentages niet volledig optellen is sprake van afrondingsverschillen.

Nieuwe ontwikkelingen

Een belangrijke vooruitgang in 2017 is de voortdurende inzet voor de **Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen** (SDG's) van de Verenigde Naties. Van Lanschot Kempen heeft gekozen voor vijf SDG's waarop het zich specifiek richt. Hun bijdrage aan deze SDG's in 2017 is reeds beschikbaar.^{iv}

Een andere belangrijke stap is dat VLK voor het tweede jaar rapporteert over de **koolstofvoetdruk** van de balans. In 2017 dekte dit ongeveer twee derde van de balans. Vooruitgang is in het bijzonder geboekt bij het meten van de koolstofvoetdruk van de hypotheekportefeuille en de Activa onder Beheer. Er is bij hypotheekklanten ook bewustzijn gecreëerd omtrent duurzame energie en energiebesparing.

Als gevolg van VLK's betrokkenheid bij de "IMVO *convenant Mensenrechten*" is de wealth manager uitvoeriger gaan communiceren over de processen die van kracht zijn om mogelijke negatieve gevolgen voor **mensenrechten** te identificeren. VLK publiceerde ook een publieke verklaring waaruit bleek dat zij geen directe relaties onderhoudt met producenten van **tabak**.

Daarnaast is haar assortiment uitgebreid. VLK biedt vanaf 2017 de mogelijkheid om via Duurzaam+ te beleggen en er is door Kempen een nieuw beleggingsfonds opgezet.

Aanbeveling

Sinds 2017 voert Van Lanschot Kempen een tabaksbeleid uit. Dit beleid is van toepassing op een aantal van haar activiteiten (zoals verantwoorde kredietverlening). Het is echter in een afzonderlijk bestand gedefinieerd en is niet opgenomen in de verantwoorde codes van activiteiten die binnen het bereik van dit tabaksbeleid vallen. We suggereren dat VLK verwijst naar dit tabaksbeleid in alle relevante verantwoordelijke codes (documenten).

Conclusie

Op basis van onze controles nemen wij aan dat de bestemming van de balans voor 92.9% gescreend wordt door VLK op basis van haar codes. Strikt gezien betekent dit niet dat iedere besteding volledig aan alle criteria voldoet, maar wel dat de sociaal-ethische risico's keurig geïdentificeerd zijn en beheerd worden.

Met onze kennis van de gescreende dossiers, oordelen wij dat de conformiteit met de codes quasi volledig is. De afbouw van bepaalde activiteiten, noch de groei in beheerd vermogen beïnvloeden het 'screenbaarheidsplafond' dat rond 95% ligt.

Wij verklaren dat Van Lanschot Kempen haar VO-krediet- en herbeleggingsbeleid nauwgezet en verantwoordelijk invult, opbouwt en opvolgt.

Brussel, 5 juli, 2018
Forum ETHIBEL vzw,

Kenny Frederickx,
Algemeen Directeur

Ro Van den broeck,
Research Officer

-
- ⁱ Voor verdere situering van het profiel van Van Lanschot Kempen, terugblik, resultaten en maatschappelijke positionering:
- *Jaarverslag 2017*, waarin financiële en niet-financiële informatie in samenhang met elkaar wordt voorgesteld, <https://media.vanlanschot.nl/media/pdfs/2017-annual-report-van-lanschot-kempen.pdf>
- *Bijlage Verantwoord Ondernemen 2017*, <https://www.vanlanschotkempen.com/media/2790/2017-csr-supplement-van-lanschot-kempen.pdf>
- *Certificeringsverklaringen van Forum ETHIBEL voor 2011 (nulpuntmeting), en verder van 2012 tot 2016*, <https://www.vanlanschotkempen.com/vo-rapportages-en-externe-beoordeling>
- ⁱⁱ Forum ETHIBEL vzw is een Belgische vereniging, opgericht in 1992, en erkend als expert op het vlak van rating, onafhankelijke controle en certificatie van financiële en andere producten en diensten die beantwoorden aan precieze ethische en sociale criteria en standaarden op het vlak van milieu en deugdelijk bestuur. www.forumethibel.org
- ⁱⁱⁱ Vanaf 2017 vond een waardeaanpassing plaats. *Fair value hedge accounting* is opgenomen in Private Banking-hypotheken in plaats van Private Banking - overige leningen. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.
- ^{iv} Dit zijn *betaalbare en schone energie* (SDG 7), *fatsoenlijk werk en economische groei* (SDG 8), *verantwoorde consumptie en productie* (SDG 12), *vrede, veiligheid en sterke instituten* (SDG 16), en *partnership om de doelstellingen te bereiken* (SDG 17). VLK's bijdrage aan deze SDG's in 2017 is publiek beschikbaar. <https://www.vanlanschotkempen.com/media/2741/our-contribution-to-the-sustainable-development-goals-van-lanschot-kempen.pdf>